

Miljøstyrelsen
mst@mst.dk
taloe@mst.dk

Landbrug & Fødevarer FmbA

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V
T +45 3339 4000
F +45 3339 4141
E info@lf.dk
W www.lf.dk
CVR DK 25 52 95 29

Høringssvar vedr. forslag til Vejledning om korttidsstilladelser til vandindvinding J. nr. MST-022-00587

Landbrug & Fødevarer takker for det fremsendte høringsmateriale. Nedenfor følger vores bemærkninger til udkast til vejledning.

Indledningsvist skal det bemærkes, at der i afsnit 1 savnes konkret henvisning til, hvilket kapitel i vandindvindingsbekendtgørelsen vejledningen vedrører.

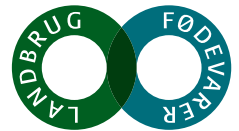
Vedrørende forberedelse og viden

Formålet med de nye regler er at lette de administrative krav i forbindelse med ansøgning om korttidsstilladelse til forøget indvinding i situationer med tørke. Hensigten er en hurtigere sagsbehandlingstid hos kommunen, så den enkelte landmand hurtigt kan få afklaret sine vandingsmuligheder i en tørkesituation. Intentionen er god. Men som anført i vores høringssvar til bekendtgørelsen, finder vi det tvivlsomt, om de nye bestemmelser i sig selv åbner for en hurtigere sagsbehandling og tildeling af korttidsstilladelser. Det er L&F's vurdering, at der i praksis ikke vil være nævneværdig forskel på de krav, der stilles til ansøgning og behandling om fornyet tilladelse efter reglerne i bekendtgørelsens kapitel 2, og en korttidsstilladelse til forøget indvinding efter reglerne i bekendtgørelsens kapitel 3. Vi havde gerne set, at bestemmelserne var blevet suppleret med et krav om maksimal sagsbehandlingstid på 2 uger, da det ville sikre, at intentionen om hurtig sagsbehandling ville blive mødt.

Ovenstående vurdering bekræftes af, at det flere steder i vejledningen er fremhævet, at en hurtig og sikker sagsbehandling i tørkeperioder kan forudsætte forudgående planlægning og indhentelse af viden. Det fremgår også af vejledningen at, at kommunerne med den rette planlægning i ukomplicerede sager i mange tilfælde bør kunne holde sagsbehandlingstiden i forbindelse med korttidsstilladelser på under 2 uger. Endvidere fremgår det, at kommuner bør med grundigt lokalkendskab også ved brug af de almindelige procedureregler relativt hurtigt kunne behandle ansøgninger om øget indvinding.

Det er således et helt centralt budskab i vejledningen, at grundlaget for en hurtig og sikker sagsbehandling både under tørke og i almindelige sager, afhænger af kommunernes forberedelse og eksisterende viden. Dette er Landbrug & Fødevarer for så vidt ikke uenig i, da vi ligeledes finder det er afgørende at kommunerne træffer de nødvendige forberedelser og indhenter viden, der gør det muligt at foretage hurtige og fagligt sikre afgørelser både i forbindelse med tørke og i almindelighed.

I vejledningens afsnit 3 er det overordnet beskrevet, hvorledes kommunen kan forberede sig. Men med henvisning til hvor stor vægt der i vejledningen bliver lagt på vigtigheden af, at kommunerne har foretaget forudgående planlægning og indhentning af viden, bør dette afsnit udbygges og

konkretiseres mere. Fx vil beskrivelse konkrete eksempler på god kommunal administrationspraksis i dag og herunder beskrivelse af håndtering af tørken i 2018, gøre vejledningen mere konkret og anvendelig, og medvirke til at fremme best practice på tværs af kommunerne.

Det vil også være hensigtsmæssigt med en mere uddybende beskrivelse af Vandweb og henvisning til vejledning herom. Som anført i vores høringssvar til bekendtgørelsen, oplever vi således i dag, at kommunernes vurderinger af indvindings påvirkning af naturarealer, vandløb og søer foretages på ret forskellig vis, og med forskellige vurderingskriterier og tærskelværdier for tilladt påvirkning. Ofte er det vanskeligt at gennemskue hvilke kriterier, der bliver lagt til grund, og hvilke forudsætninger vurderingen hviler på, og generelt er beregningsmodeller og metoder behæftet med væsentlig usikkerhed. Derfor finder vi, at der er behov for at staten understøtter kommunernes vurdering på dette område, med klare overordnede retningslinjer for, hvordan vurdering af en indvindings påvirkning af natur og miljø bør foretages, og herunder fokus på i endnu større grad at få operationaliseret det faglige grundlag for vurdering af en indvindings påvirkning af miljøtilstanden i vandløb, som DCE og GEUS har udviklet (og som fortsat er under udvikling), og som er gjort tilgængelig for kommunerne via portalen Vandweb.

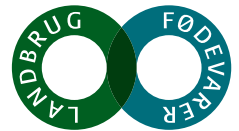
Vedrørende definition af ekstraordinær vejsituation.

For at anvende de nye bestemmelser, er det en forudsætning, at der er tale om ekstraordinære vejsituationer. Det fremgår af forslag til vejledning, at det er op til kommunerne konkret at vurdere, hvornår der er tale om en ekstraordinær vejsituation, og at DMIs tørkeindeks samt DMIs vejprognoser, jordforhold og kommunens praksis for tildeling af vandindvindingsmængder kan lægges til grund for vurderingen. Endvidere fremgår det, at reglerne om korttidstilladelse er udarbejdet som følge af tørken i 2018, og at kommunerne derfor i deres vurdering af tørkesituation, skal tage udgangspunkt i sommeren 2018.

Det skal til sidst nævnte understreges, at tørken i 2018 var så ekstrem og så langvarig, at den ikke er hensigtsmæssigt at anvende som afgørende reference i vurderingen af, hvornår der er tale om ekstraordinær vejsituation, da det vil indskrænke anvendelsen af bestemmelserne ekstremt meget.

Vi mener der i vurderingen af, hvorvidt der er tale om ekstraordinære vejsituationer, foruden de anførte og relevante parametre om tørkeindeks, vejrprognose, jordforhold og kommunens tildelingspraksis, bør lægges stor vægt på afgrødernes aktuelle vandingsbehov sammenholdt med eksisterende vandingstilladelse. Det forekommer relativt ofte, at der er bestemte dele af landet, der bliver hårdt ramt af tørke. Dertil kommer, at der kan være stor forskel mellem bedrifter selv inden for korte afstande – nedbøren kan variere meget, landmændene har forskellige afgrøder og forskellig jordbund, ligesom der kan være stor forskel på de generelle vandingstilladelser, som kommunerne har givet. Når det samtidig lægges til grund, at både generelle indvindingstilladelser og korttidstilladelser kun gives, hvis kommunen vurderer, at det er acceptabelt i forhold til grundvandsressourcen og i forhold til påvirkninger af miljø og natur, så er der kun fordele forbundet med at tildele ekstra vand ved øget vandingsbehov. Således har ekstra vand i tørre år meget stor økonomisk betydning for den enkelte landmand. Det sikrer udbyttet i afgrøderne; men derudover sikrer det også grundlaget for husdyrproduktionen (grovfoder) og f.eks. økologiske bedrifters mulighed for afgræsning. Derudover er der betydelige miljømæssige og klimamæssige gevinster ved at kunne vande afgrøderne optimalt i tørre år.

Det synes derfor ikke hensigtsmæssigt at definitionen af ekstreme vejsituationer indskrænkes til at omfatte vejr-situationer som tørken i 2018, da det kan være lige så aktuelt at søge om korttidstilladelse i mere hyppigt forekommende tørkesituationer.

Afslutningsvist skal det understreges, at markvanding er fuldstændig essentielt for en stabil og rentabel landbrugsproduktion i store dele af Danmark, herunder i særdeleshed på de mere sandede jorde i store dele af Jylland. Behovet for at vande varierer meget fra år til år, primært fordi nedbøren i vækstsæsonen varierer. Derfor er det helt afgørende, at regler og administration af indvindingstilladelser til vanding tager højde for dette svingende behov, så den enkelte landmand så vidt muligt kan vande sine afgrøder optimalt hvert år. I lyset heraf skal vi gentage vores opfordring til, at reglerne og administrationen af markvandingstilladelser underkastes et mere samlet eftersyn – herunder også de nye regler om korttidstilladelse, som nærværende vejledning vedrører - med henblik på at sikre en forvaltningspraksis, der i højere grad tilgodeser erhvervets svingende vandingsbehov, samtidig med at hensyn til bl.a. natur og miljø sikres.

Skulle ovenstående kommentarer give anledning til spørgsmål eller behov for yderligere uddybning, er I velkomne til at kontakte undertegnede.

Med venlig hilsen

Marie Juul Rohde
Seniorkonsulent

Vand & Natur

D +45 3339 4224
M +45 3083 1046
E MJK@lf.dk